

# Одержима (скорочено)

Леся Українка

*Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу*

## I

Біля Гадаринського озера блукає "одержима духом" Міріам. Далеко від неї видно багато людей, але погляд Міріам знаходить у пустелі постать Месії. Жінка роздумує про те, що Месія дуже самотній, що над ним нависли важкі думки. Їй хочеться допомогти йому, врятувати його від самотності. Вона не розуміє, чому блукає слідом за ним, але готова загинути саме тут. Міріам співає стиха тужливу східну пісню, довго, без слів. Вона не може висловити словами те, про що думає. Міріам пригадує, що кожен встиг торкнутися хоч одягу Месії, встиг щось попросити, а вона тільки ходила слідом і не знала, чого йшла за юрбою.

Незамітно для Міріам Месія підійшов і сказав, що хоче дати їй спокій. Жінка відповідає, що не хоче спокою, адже він теж його не має. Месія питає: "Яке тобі до мене діло, жінко?", і вона збирається йти геть. Він питає, чи чула вона те, що він говорив людям, чи приймає ті слова. Міріам відповідає, що вона не вірить, щоб могла прийняти його слова. Міріам зізнається, що ненавидить його ворогів, Месія ж говорить, що їх треба любити, бо вони не відають, що творять. Він вважає, що люди не прозріли від його слів, їм потрібні докази, діла, його кров. Міріам говорить, що любить Месію, але він намагається переконати її, що: "хто мовить, що любить господа, а брата ненавидить, неправда то". Міріам намагається переконати його у своїй відданості, та він говорить: "Хто зрікся всього, а себе не зрікся, не любить той". Міріам просить дозволу пролити свою кров за Месію. Він відповідає, що це даремне, бо "Кров без любові викупить не може", а згодом каже: "для тебе я не Месія. Ти мене не знаєш" і відходить.

## II

Гефсиманський сад. Дванадцять учеників сплять непробудним сном, Месія молиться, а Міріам нишком крадеться попід садовим муром. Месія просить учеників прокинутися, але ті міцно сплять. Міріам роздумує про те, що Месія дуже самотній, а його учні твердіші від каменя. Лише вона одна не спить і страждає разом з Месією. Вона хоче приступити до нього, але передумує, бо вважає, що її душа чорна, адже вона ненавидить і його ворогів, і його учнів. Жінка страждає, бо не може допомогти Месії. Вона гине від туги, від болю, від тривоги. Жінка швидко вибігає з саду.

*Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу*

### III

На Голгофі. Ніч. Три хрести з розп'ятими, вже мертвими. Віддалік варта, інших людей нема, тільки Міріам сама під хрестом Месії. Вона дивується, що Месія усім простив, і лиш вона одна лишилася не прощена, бо не може їм простити за нього. тепер вона все більше втрачає надію на порятунок, почувається дуже самотньою. Міріам знає, що завтра сюди прийдуть його учні і родина, поплачуть, візьмуть тіло і сховують у печері. А коли всі зберуться пом'янути його, вона буде всім чужа і самотня, не признана ніким, бо сам Месія не признавав її. Вона прокляла себе і душу, яку не хотів прийняти Месія собі на жертву: "Де ж ще більше горе, як не могли віддати за друга душу?". Темрява огортає все більше гору, і хрест, і жінку під хрестом.

### IV

Майдан в Єрусалимі. Перебігають люди, оглядаючись боязко, часом сходяться малими гуртами і нищечком, шпарко перемовляються по кілька слів, потім знов розходяться. Міріам повагом переходить майдан. Назустріч їй підходить Йоганна, одна з прихильниць Месії, і розповідає, що Месія воскрес. Але Йоганна просить говорити тихіше, бо це небезпечно, їх можуть почути. Міріам дорікає їй, що вона та інші бояться пролити за Месію кров так, як він це зробив за них. Йоганна відповідає, що як треба буде, то проллють, а зараз не час. Міріам говорить, що не вірить у воскресіння Месії, бо люди не варті, щоб він задля них воскрес. Йоганна йде геть, а до Міріам підходить старий галілеянин. Міріам питає, чи правда про воскресіння Месії. Той відповідає, що правда, і що Месія пролив за усіх свою кров. Міріам говорить, що за неї він крові не проливав. Галілеянин запрошує Міріам на збір, але вона з відразою відповідає: "Щоб я до вас прийшла?! Ховатися по норах вкупі з вами? Мені при вас нема чого робити: у мене на чолі немає плями!". Старий вважає, що Міріам полонив злий дух, коли вона таке говорить. Міріам говорить, що рада, бо на ній не важить кров Месії, він не пролив кров за неї. Старий дивується, як таке могло статися. Жінка відповідає, що її врятувала ненависть. "За тебе теж пролита кров, та дармо, бо ти не прийняла святого дару", — говорить старий і йде геть, бо підходить слуга синедріону і з ним римський преторіанець.

Міріам викрикує, що Месія воскрес, тож хай бережеться і цар, і цезар, і весь синедріон. Преторіанець і слуга хапають її. Вона встигає взяти камінь і кинути в голову слугі. Її знов хапають за руки, скручують і в'яжуть. Жінка проклинає їх і всю владу. Тим часом на майдані гурти потайних прихильників Месії зникли, а надбігла юрба іудеїв, фарисеїв та садукеев, почувши гомін на майдані. Почувши прокльони Міріам, юрба вирішує закидати її камінням. Люди набирають каміння і з диким ревом кидають на Міріам. Вона говорить:

*Месіє! коли ти пролив за мене...  
хоч краплю крові дарма... я тепер  
за тебе віддаю... життя... і кров...  
і душу... все даремне!.. Не за щастя...*

*не за небесне царство... ні... з любові!*

*(Падає під градом каміння)*

*Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу*